

Ég és Föld vonzásában – a természet titkai
TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0018

A Pizskéstetői Obszervatórium
bemutatója

Galyatető, 2013. április 15.

Kiírás

- **A konstrukció:**
TÁMOP-4.2.3.-12/1/KONV - Tudományos eredmények elismerése és disszeminációja
- **Pályázati célok:**
  - tudomány eredményeinek megismertetése
  - társadalmi elfogadottságának növelése
  - a tudományos utánpótlás biztosításának elősegítése

Céljaink

- közérthető **tudománykommunikáció**
- **felfedező kutatás** népszerűsítése, megismertetése
- **tudományos ismeretterjesztő** sorozatok megvalósítása
- **kutatói életpálya** bemutatása, népszerűsítése
- a tudomány és társadalom közötti **párbeszéd erősítése**
- interaktív természettudományos bemutatók,
- csillagászati és természettudományos eredmények bemutatása
- **honlap fejlesztése** és működtetése
- nemzetközi és hazai **konferencia** szervezése
- évfordulós **ünnepség** megvalósítása

Célcsoportjaink

- Egyetemisták és doktoranduszok (MTMI szakosok)
- Kutatók (és felfedezők)
- Pályaválasztás előtt álló fiatalok (általános és középiskolások)
- Közéleti és gazdasági szereplők
- Nagyközönség

Tevékenységeink

22 pályázati/szakmai tevékenység:

- Tanulmányi kirándulások
- A tudományos közlés művészete és tudományos előadássorozatok
- Hazai és nemzetközi konferenciák
- Informatikai tehetségondozás
- MTMI szakkör és pályaorientáció
- Hazai és nemzetközi középiskolás verseny
- www.csillagaszat.hu honlap átalakítása + 400 cikk megjelenítése
- Utazó Planetárium, rendhagyó TT órák és klasszikus „TIT-es” előadások

Számokban

Indikátorok

Közreműködő kutatók/oktatók száma	63
Közreműködő hallgatók száma	213
Elért célközönség létszáma	6.000
Elért gazdasági szereplők száma	500

Elnyert támogatási összeg

124.886.936 Ft

Pályázati időszak

2013. január 1. – 2014. december 31.

A magyar csillagászat műhelyei

MTA CSFK KTM Csillagászati Intézet, Budapest

MTA CSFK KTM CSI Napfizikai Observatórium, Debrecen

ELTE Csillagászati Tanszék

ELTE Asztrofizika szakirány

ELTE Gothard Asztrofizikai Observatórium, Szombathely

Bajai Csillagvizsgáló

Kozmikus Geodéziai Observatórium, Pécs

MTA KFKI Budapest

MTA ATOMKI Nukleáris Asztrofizika Csoport, Debrecen

ELTE Planetológia

Összesen: kb. 60 permanens állású kutató/oktató + kb. 30 határozott alkalmazás (PhD ösztöndíjas, posztdok)

Köszöntjük az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet honlapján!

2012. január 1-jétől Intézetünk a Földrajztudományi Intézettel, a Földtani és Geokémiai Intézettel, valamint a Geodéziai és Geofizikai Intézettel együtt alkotja a [Magyar Tudományos Akadémia](#) Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontját.

Obszervatóriumunk 1899-ben jött létre, Konkoly Thege Miklós ógyallai magán-obszervatóriumának jogutódaként. 1982 óta az intézet része a debreceni [Napfizikai Obszervatórium](#). Az intézetben folyó kutatás alapja a [budapesti](#) és [piskéstatetői](#) 0.5-1m-es optikai távcsövekkel való észlelés, elméleti munkák, illetve űrkutatási projektekből való részvétel. Intézetünk adja ki az angol nyelvű [Communications from the Konkoly Observatory](#)-t, és a Nemzetközi Csillagászati Unió [Information Bulletin on Variable Stars](#) című folyóiratát. Intézményünk működteti az ELTE kihelyezett Asztrofizikai Laboratóriumát, együttműködik a Debreceni Egyetemen és a Szegedi Tudományegyetemen, és koordinálja a Nemzeti Kutatási Infrastruktúra Regiszter országos ["Csillagászat" hálózatát](#).

- ▶ [Általános információk](#)
- ▶ [Munkatársak](#)
- ▶ [Kutatások](#)
- ▶ [Oktatás](#)
- ▶ [IBVS](#)
- ▶ [Publikációk](#)
- ▶ [Csillagászat és társadalom](#)
- ▶ [Linkek](#)
- ▶ [Belső oldal](#)
- ▶ [Csillagászat és művészet](#)

[News / Hírek](#)

[SEMINARS
SZEMINÁRIUMOK](#)

[Ég és Föld vonzásában
Messzelátók - TÁMOP hír](#)

[NEWS ARCHIVE
KORÁBBI HÍREK](#)

MTA CSFK CSI kutatások

Változócsillagok:

pulzáló csillagok, asztroszeizmológia (földi mérések,
űrtávcsövek: CoRoT, Kepler)

csillagaktivitás, foltos csillagok

fedési kettősök

Csillagközi anyag, csillagkeletkezés

Kis égitestek a Naprendszerben (kisbolygók,
üstökösök)

Exobolygók

Extragalaktikus témák, gammakitörések

More... Map Satellite Earth

Piskéstetői
Observatorium

180-200 éj/év
~fele fotometriai
átlagos seeing: 2-3"

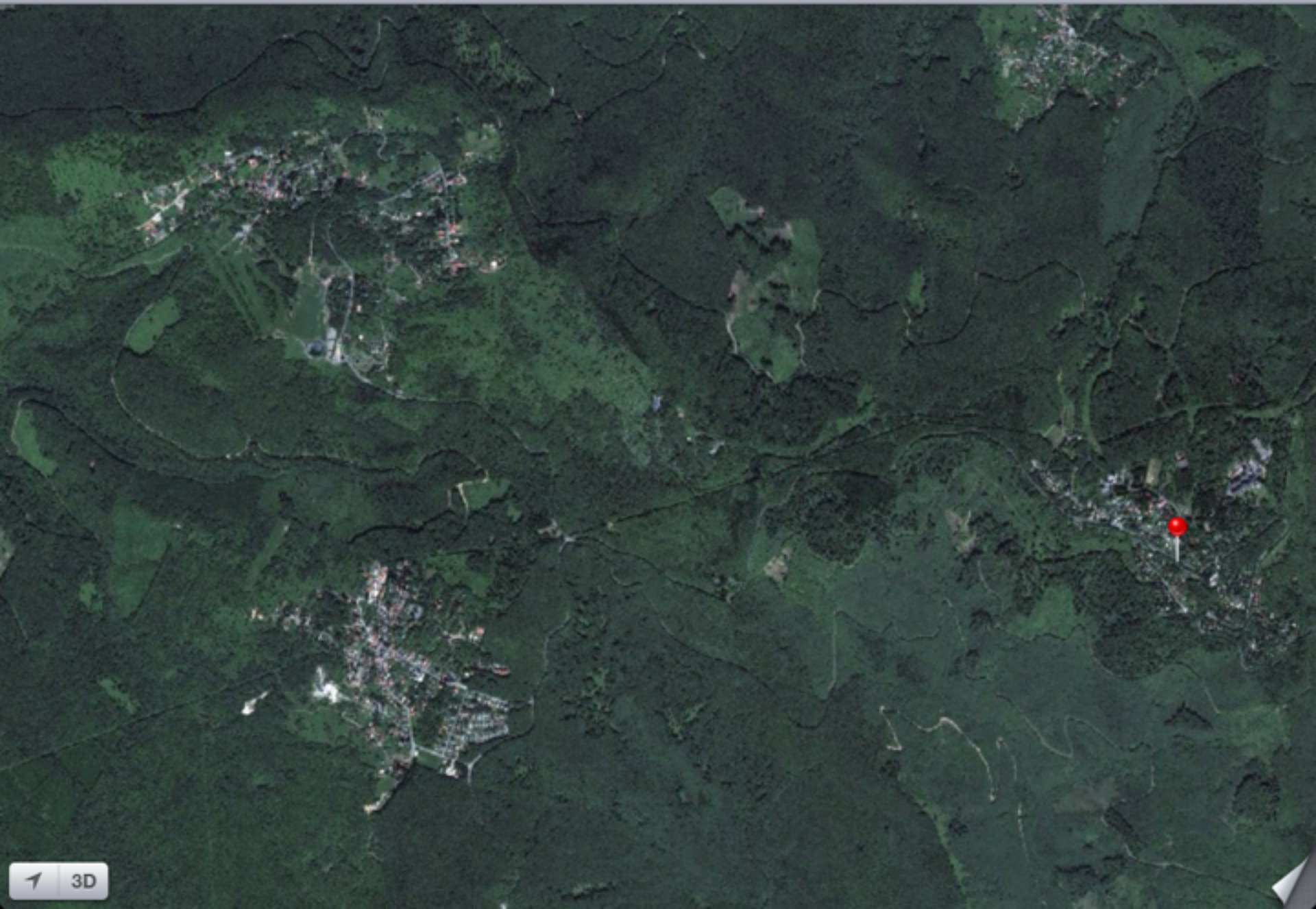
fotó: Kuli Z.

Útvonaltervek

Galyatető Mátrai út

3D

Útvonaltervek

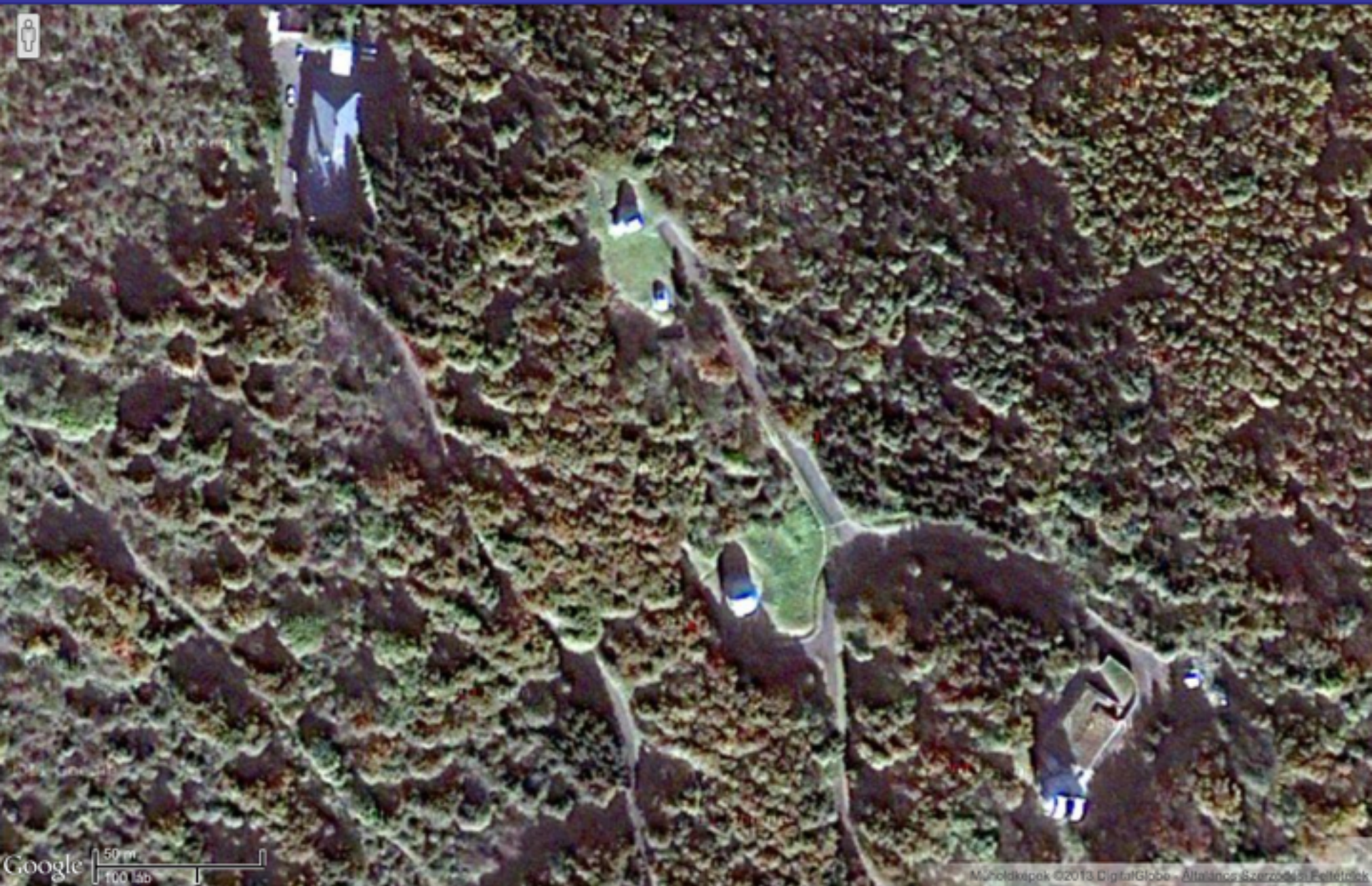
Galyatető Mátrai út

3D

Mátraszentimre, Galyatető, Magyarország

Főépület
Central building

Forrás
Spring

↑
fotó: M. Rác

PISZKÉSTETŐI FEJLESZTÉSEK

- All-sky kamera
- Schmidt
- 40 cm-es távvezérlésű RC-teleszkóp, teljes épülettel
- RCC modernizáció

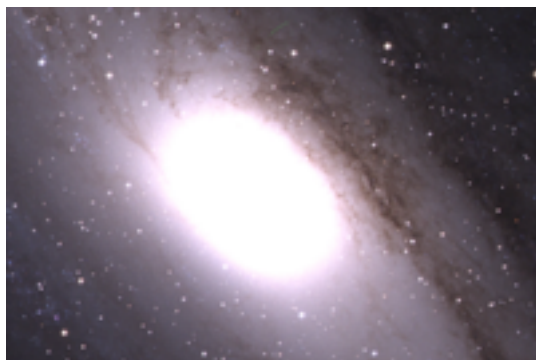

fotó: Csák B.

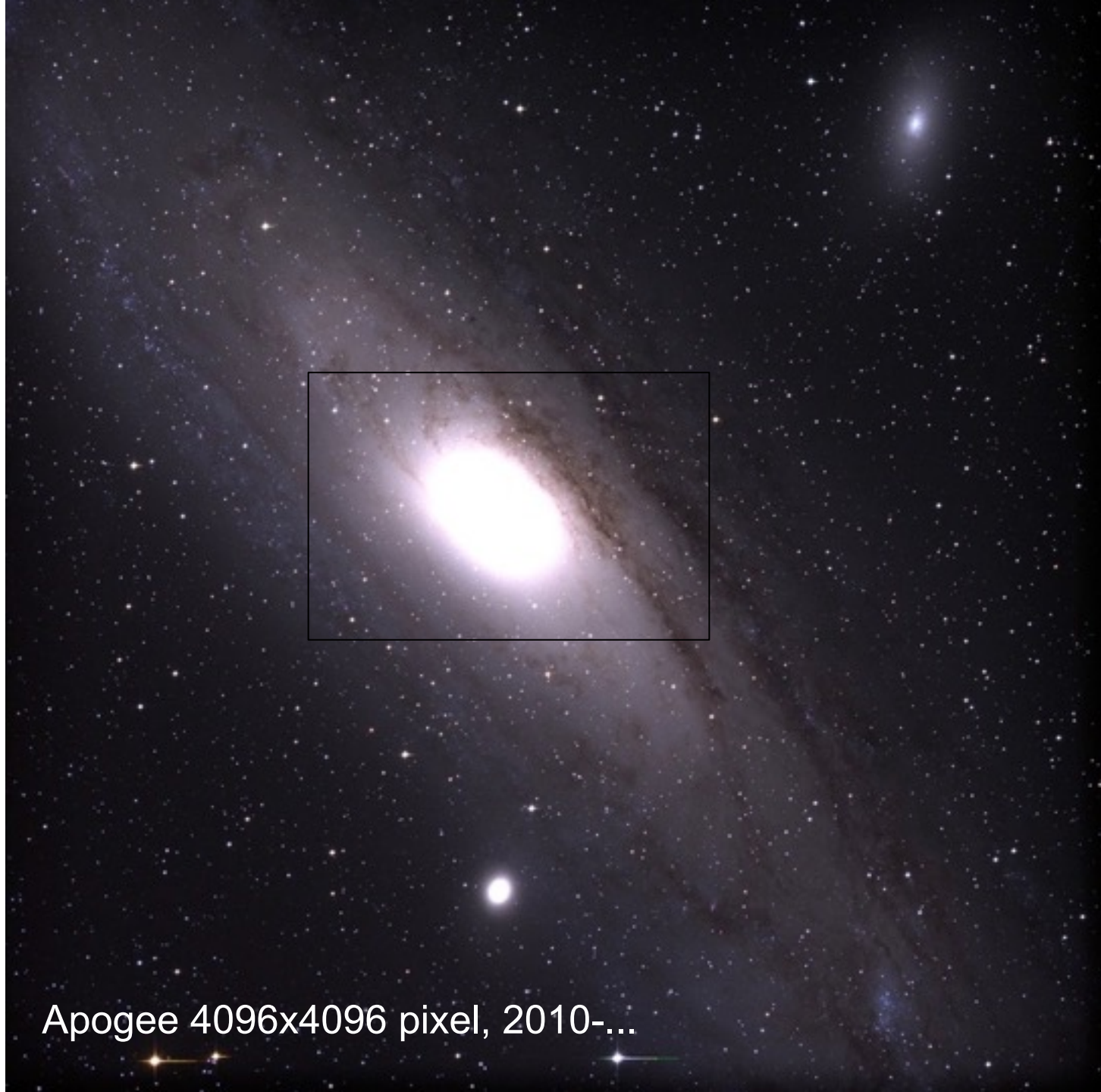

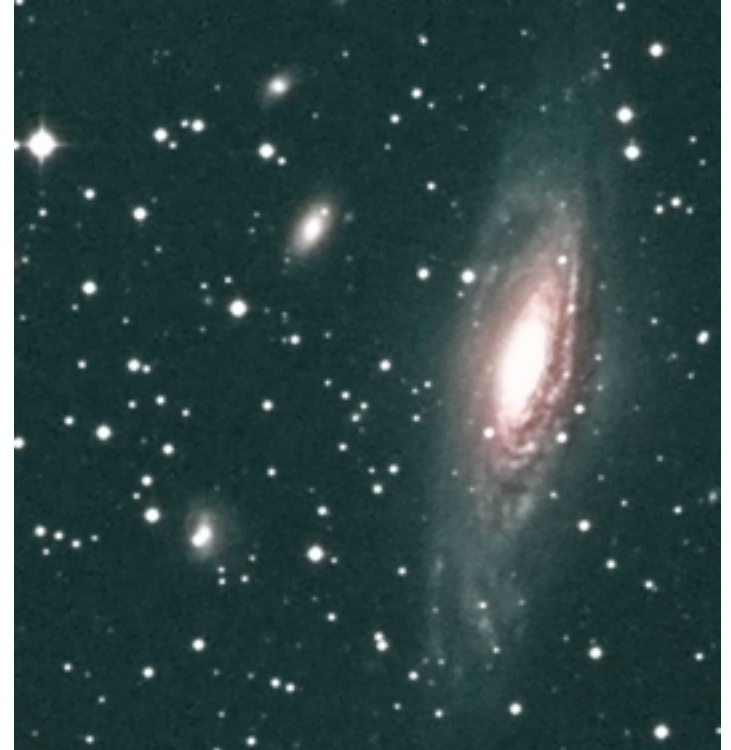
Photometrics 1536x1024 pixel, 1996-2010

Apogee 4096x4096 pixel, 2010-...

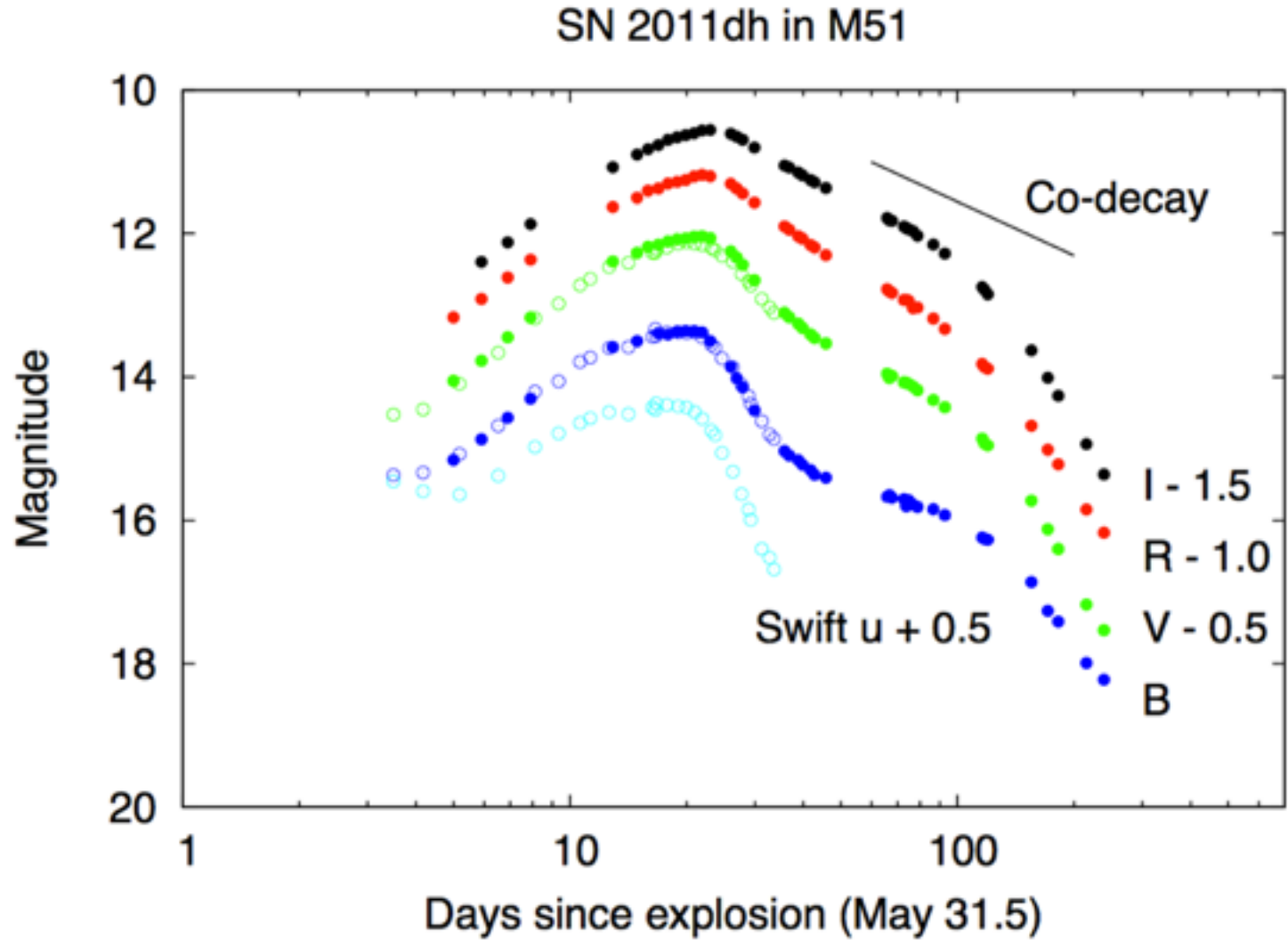
Határ a csillagos ég diákpályázat 2010

**Elnevezett “új” kisbolygók, 2010. november 28.
Minor Planet Circular (2 hónapnyi észlelés)**

G96 Mt. Lemmon Survey	6002
691 Spacewatch	4099
703 Catalina Sky Survey	1198
461 Piszkéstető	369
J75 La Sagra Sky Survey	342
291 LPL/Spacewatch II	334
704 LINEAR	205
H15 ISON-NM Observatory	81
H21 Westfield	54
G92 Jarnac Observatory	46

SCHMIDT

Vinkó et al.

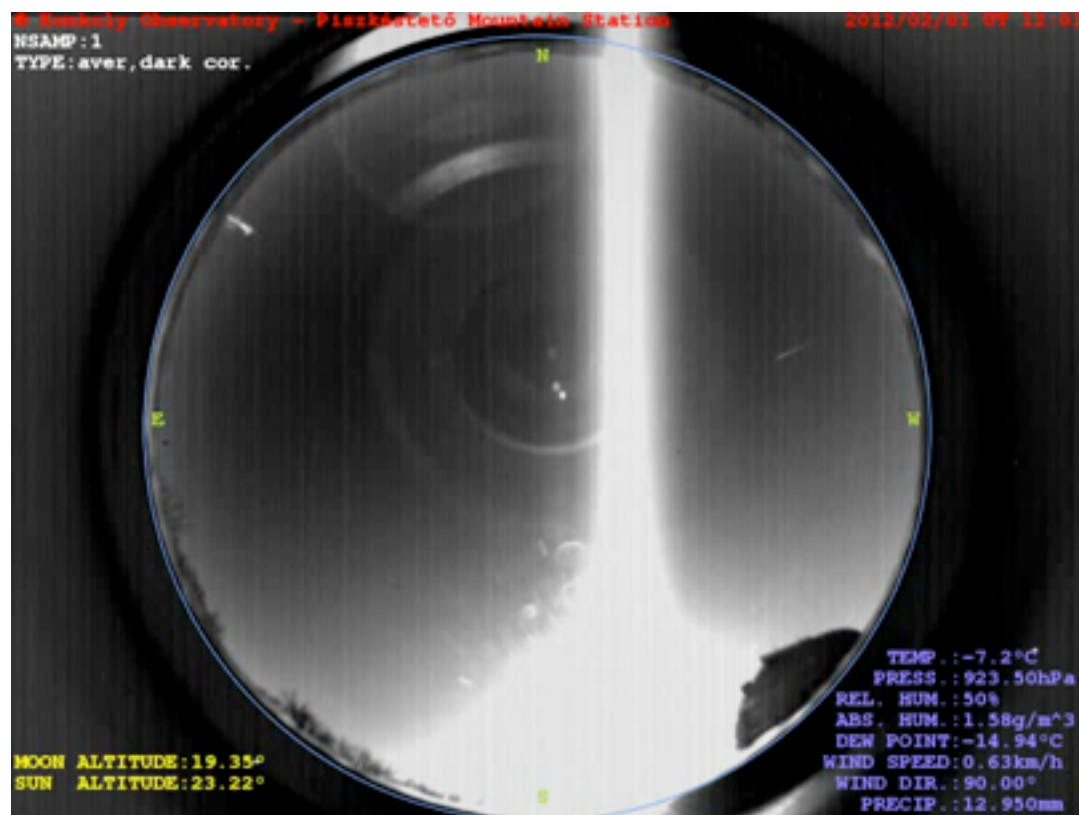

ALL-SKY KAMERA

- Rendszerszintű integráció a Schmidt mérőkörnyezetével és az időkép.hu meteorológiai állomásával (Pál A., Regály Zs.)
- Homogén adatsor a mátrai égbolt állapotáról
- Mérés és méréstervezés elősegítése (detre.sh)

ALL-SKY KAMERA

ALL-SKY KAMERA

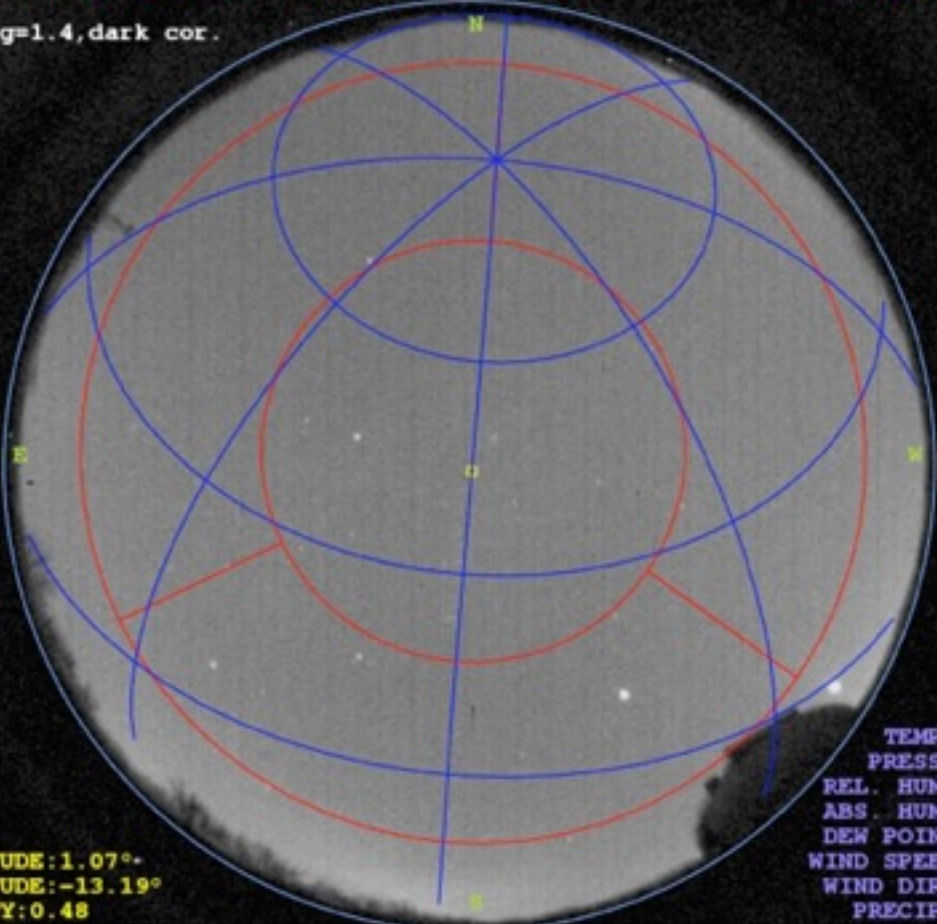
File Edit View Go Bookmarks Tools Window Help

Back Forward Reload Stop <http://ccdsh.konkoly.hu/static/tmp/psch-state.html> Search Print

Home Bookmarks Google astro-ph ADS DSS MET PHP Herschel:Wiki WBAS MPC

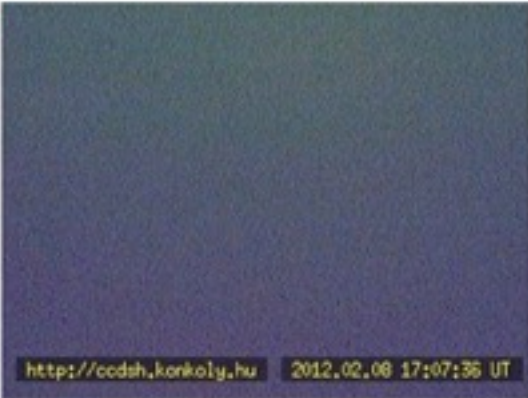
© Konkoly Observatory - Piszkestető Mountain Station 2012/02/08 UT 17:07

NSAMP:175
TYPE:aver,g=1.4,dark cor.

MOON ALTITUDE:1.07°
SUN ALTITUDE:-13.19°
SKY QUALITY:0.48

TEMP.: -8.4°C
PRESS.: 929.04hPa
REL. HUM.: 29%
ABS. HUM.: 0.88g/m³
DEW POINT: -21.79°C
WIND SPEED: 0.00km/h
WIND DIR.: 90.00°
PRECIP.: 0.000mm

<http://ccdsh.konkoly.hu> 2012.02.08 17:07:36 UT

- SMS Viharjelzés SMS-ben!
- Legfrissebb képek!
- Észlelés beküldése!

Jelenlegi adatok **Piszkestető** térségében
 Üzemeltető: **MTA KTM CsKI (piszkesteto)**
 Utolsó mérés: ma 19:16

Hőmérséklet: 8.2 °C	24 órás csapadék: 0 mm
Harmatpont: -3.6 °C	Csapadékintenzitás: 0 mm/h
Páratartalom: 43%	Szélereő: 2 km/h
Légnyomás: 1026.01 hPa	Szélirány: 12° (É)
	UV-B index: -

[Saját automata csatlakoztatása »](#)

Tetszik 12 ember kedveli ezt.

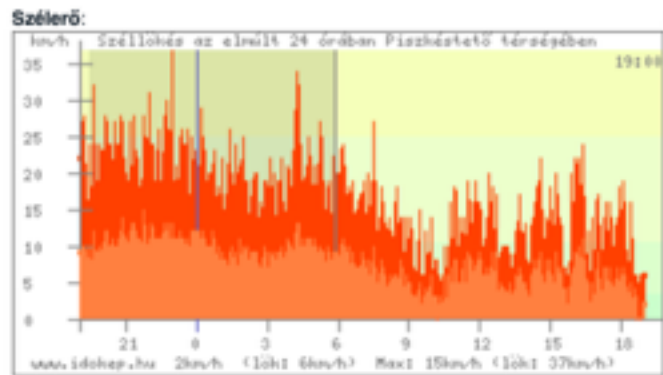
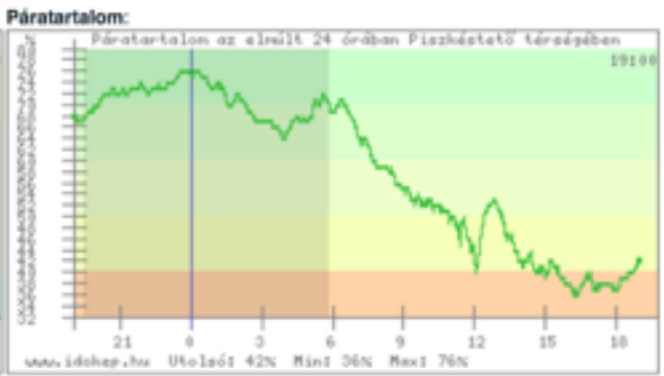
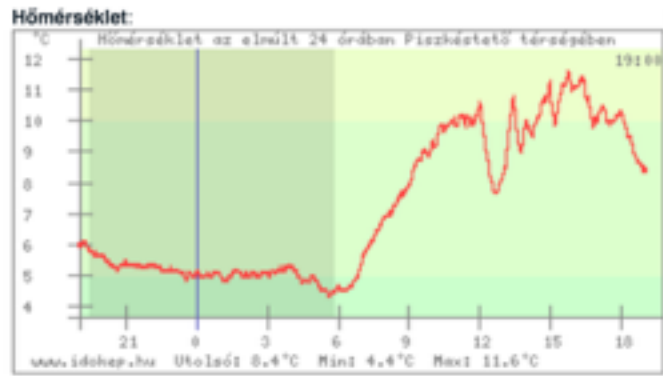
Hirdetés
Legfrissebb hírek

Napsütéses tavasz jön
 Egy gyenge hidegfront átvonulását követően a jövő hét első felében szikrázóan napos, fokozatosan melegedő időre van kilátás.

Zivataros szerda
 Hajnalban Biatorbágy térségében, délután

Légnyomás: Csapadék:

40 CM-ES ROBOTTÁVCSÓ

(fotó: Szing A.)

40 CM-ES ROBOTTÁVCSÓ

(2012. január)

40 CM-ES ROBOTTÁVCSÓ

- teljes látómező:
26.8 x 20.2
ívperc
- 3326 x 2504 pixel
(5.4 mikron)
- első eredmény:
SN 2012A
megerősítő
többszín-
fotometriája
(Szabó Gy.,
CBET)

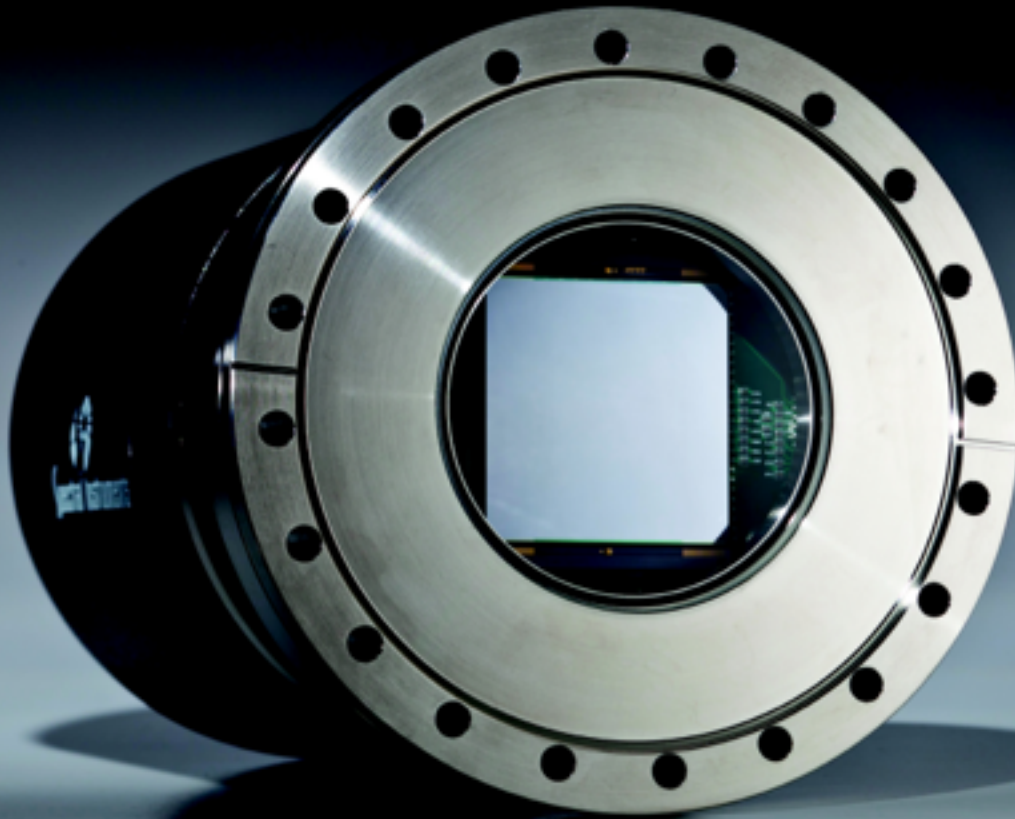
1m-es RCC-teleszkóp

Spectral Instruments 16 Mpix CCD
2013. május
34 MFt+ÁFA

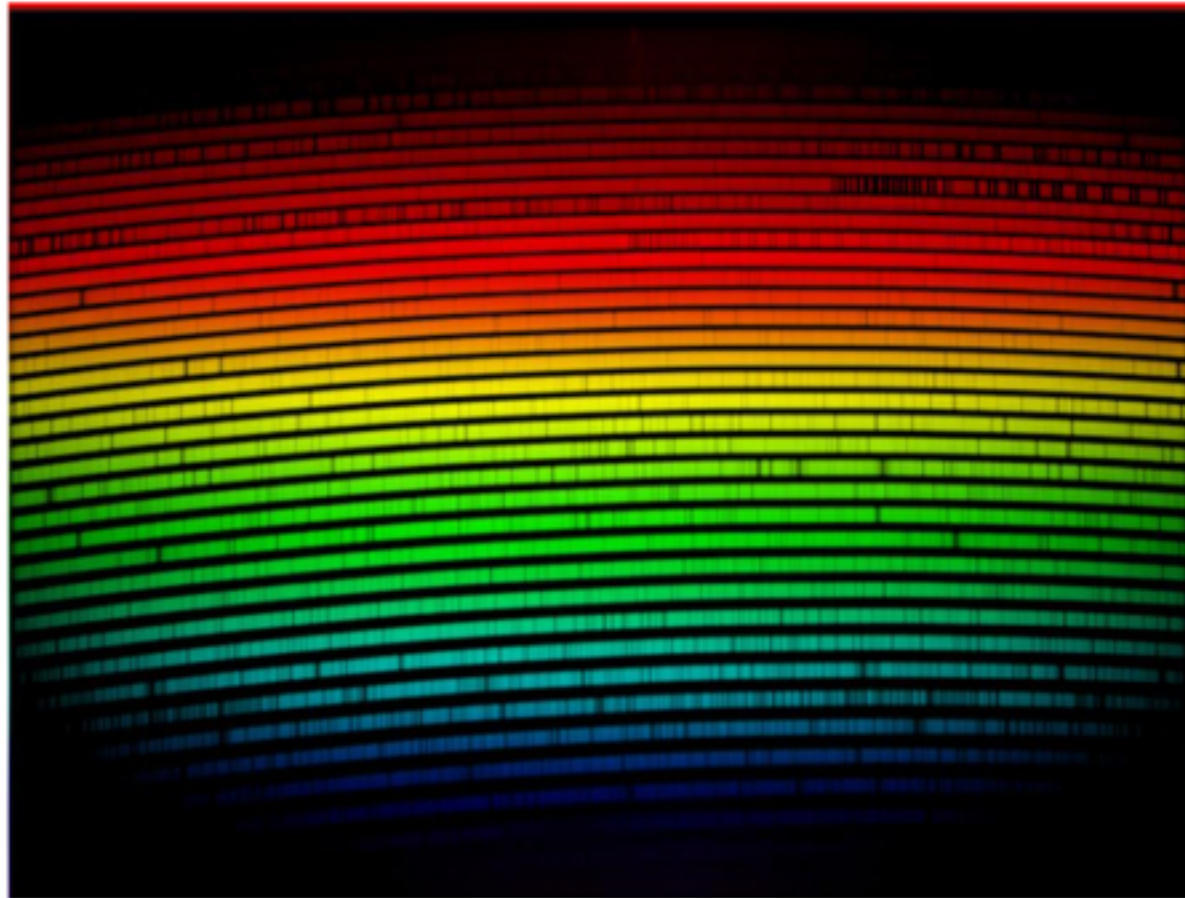
1100S CCD Camera

SI's 1100S camera is designed for the highest performance in a very flexible configuration. Both TE or cryo cooling are available for short exposure high speed applications or the long integrations of astronomy.

Proposal for a medium resolution fiber fed
Echelle Spectrograph
for the
Konkoly Observatory 1-m Telescope

Proposal for a medium resolution fiber fed
Echelle Spectrograph
for the
Konkoly Observatory 1-m Telescope

Pizskéstető látogathatósága I.

- 2010-ig: igazgatói engedéllyel csoportos látogatás, a csoportot az észlelők közül valaki fogadta.
- 2011-2012: ig.helyettesi engedély, 500/300 Ft-os belépő, "ügyeletes csillagász"
- 2013-2014: TÁMOP-támogatással heti öt nap reguláris látogatási idő, csoportoknak előzetes egyeztetéssel máskor is

Piszkéstető látogathatósága II.

- Mit kapnak a látogatók?
  - Kb. egy-másfél órás vezetett kupolalátogatás
  - Rövid multimédiás bemutató
  - Szakszerű előadás a modern csillagászati kutatásokról
  - Hangsúly a közérthetőségen

Piszkéstető látogathatósága III.

- Mit nem kapnak a látogatók?
  - Távcsőves bemutatás
  - Éjszakai látogathatóság
- Kialakítás/tervezés alatt:
  - Előadóterem az 1m-es teleszkóp épületében
  - Napteleszkóp nappali bemutatáshoz

Piszkéstető látogathatósága ÍV.

- Lehetséges távlati vízió:
  - Önálló látogatócentrum kiépítése
  - Nappali és éjjeli távcsöves bemutatók műszeres háttérének megteremtése
  - Kisplanetárium a műszerpark mellé
- A szakmai háttér adott, ez viszont NEM tudományos projekt, hanem turisztikai infrastruktúra-fejlesztés

Lehetséges modell: Pannon Csillagda, Bakonybél

**Közreműködő kollégáim nevében is
köszönöm megtisztelő figyelmüket!**

kiss@konkoly.hu

www.konkoly.hu